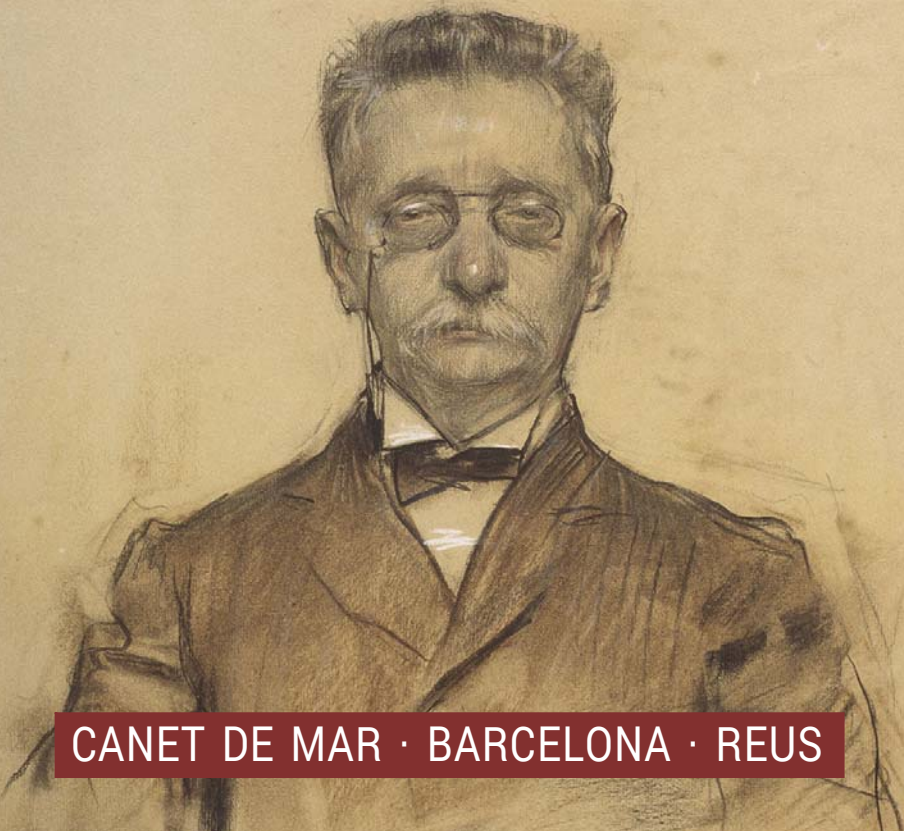

28 i 29 d'abril / 5 i 6 de maig 2023

CONGRÉS DOMÈNECH I MONTANER

CANET DE MAR · BARCELONA · REUS

CONGRÉS DOMÈNECH I MONTANER

CANET DE MAR · BARCELONA · REUS

Coordinació

Lab Domènech

Comitè Científic

Dra. Lluïsa Amenós Martínez
Dr. Albert Arnavat Carballido
Dr. Rossend Casanova Mandri
Òscar Figuerola Bernal
Dr. Joaquim Graupera Graupera
Gemma Martí Rey
Xavier Mas Gibert
Jaume Massó Carballido
Joan Navais Icart
Carles Sàiz i Xiqués
Maria Sellarès Pérez
Iolanda Serrano Seoane

Comitè Tècnic

Agència Reus Promoció
Ajuntament de Canet de Mar
Ajuntament de Reus
Biblioteca P. Gual i Pujadas
Casa museu Lluís Domènech i Montaner
Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner
El Círcol de Reus
Fundació Antoni Tàpies
Sant Pau Recinte Modernista

Amb motiu de l'**Any Lluís Domènech i Montaner 2023** -que commemora el centenari de la mort de l'arquitecte-, l'Ajuntament de Reus, l'Ajuntament de Canet de Mar i el Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner (CEDIM) organitzen el **I Congrés Lluís Domènech i Montaner** amb l'objectiu de posar de relleu **nous coneixements** sobre la vida i l'obra del pare del modernisme català.

El Congrés també vol fer una aposta per **revalorar altres camps** domenequians fins ara poc explorats. D'una banda, l'aportació de Domènech en la **política catalanista** d'entre segles i, de l'altra, aprofundir en tot el seu **llegat intel·lectual** com a erudit, com a investigador de la història i com a redescobridor del patrimoni antic del país.

Tres disciplines -arquitectura, política i recerca- que Domènech va treballar intensament durant tota la seva vida, els resultats de les quals tendeixen a complementar-se, talment com si fossin vasos conductors, com a part d'un projecte global de reconstrucció nacional del país.

El Congrés Lluís Domènech i Montaner es planteja com un **viatge apassionant que ens ha de permetre endinsar-nos en el substrat de Domènech i Montaner** i gaudir de la riquesa d'aquest personatge de projecció universal.

EIX 1

Domènech i Montaner, catalanisme i país

Dia: Divendres 28 d'abril 2023

Població: Canet de Mar

Lloc: Biblioteca P. Gual i Pujadas (Riera Sant Domènec, sn)

Aquest primer eix del Congrés pretén aprofundir en l'empremta i el llegat polític de Domènech i Montaner durant els primers anys del moviment catalanista. La seva trajectòria, de més de quaranta anys d'activisme, ens permet fer moltes reflexions per a situar-lo com un **teòric del nacionalisme** que va contribuir intensament a forjar la Catalunya moderna.

10.00 - 10.45h. Recollida d'acreditacions i esmorzar al pati de la Casa museu Lluís Domènech i Montaner

11.00 - 11.25h. Benvinguda institucional i obertura oficial del Congrés Lluís Domènech i Montaner a la sala de la Biblioteca P. Gual i Pujadas

11.25 - 12.10h. Ponència marc

Lluís Domènech i Montaner i el pensament europeu al tombant del segle XIX-XX

Giovanni Cattini, professor d'història contemporània de la UB

Comunicacions

12.10 - 12.35h. Els amics juvenils i les vinyetes de la Renaixença
Carola Duran, Societat Verdaguer

12.35 - 13.00h. Lluís Domènech i Montaner i el catalanisme cultural. La representació de «Judith de Welp»
Xavier Mas Gibert, escriptor i promotor cultural, president del Centre d'Estudis Canetencs i vocal del Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner

13.00 - 15.30h.
Temps lliure per dinar

15.30 - 15.55h. El paper de Domènech i Montaner a les Bases de Manresa

Francesc Comas, geògraf, historiador i president del Centre d'Estudis del Bages

15.55 - 16.20h. Domènech i Montaner. De la crisi de la Lliga Regionalista a la formació de l'esquerra catalanista (1904-1914)

Carles Sàiz i Xiqués, professor de la UNED Barcelona i president del Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner

16.20 - 16.45h. La influència de Domènech i Montaner en el catalanisme del Dr. Marià Serra

Francesc Rodríguez Martos, professor d'història i vocal del Centre d'Estudis

Lluís Domènech i Montaner i del Centre d'Estudis Canetencs

16.45 - 17.10h. Pau Font de Rubinat, Lluís Domènech i Montaner i la construcció del catalanisme des de Reus

Joan Navais Icart, historiador

17.10 - 17.30h. Pausa cafè

17.30 - 17.50h. Conclusions de l'eix 1

18.00 - 19.00h. Activitats lúdiques

- Visita guiada a la Casa museu Lluís Domènech i Montaner

- Ruta Lluís Domènech i Montaner pel centre de Canet

EXPOSICIONS

Domènech i Montaner. Catalanisme i país. La vertebració de la Catalunya moderna

Horari: de les 10.00 a les 14.00 i de les 16.00 a les 20.00h
Lloc: Casa museu Lluís Domènech i Montaner
(xamfrà riera Buscarons i Gavarrà). Entrada gratuïta.

Domènech i les Bases de Manresa. A la recerca de la Constitució Catalana perduda

Horari: de les 17.00 a les 20.00h
Lloc: Sala cultural Ramon de Capmany
(plaça dels Americanos, sn). Entrada gratuïta.

EIX 2

Domènech i Montaner, a la recerca de l'arquitectura nacional

Dia: Dissabte 29 d'abril 2023

Població: Barcelona

Lloc: Fundació Antoni Tàpies (Aragó, 255)

El segon eix aprofundeix en l'anàlisi de l'arquitectura domenequiana i les seves influències, els diferents materials i els mètodes constructius a partir de la reinterpretació dels llenguatges del passat, que van permetre a Domènech formular el nou estil que el consagra com una **figura cabdal del modernisme català**.

10.00 - 10.15h. Obertura a càrrec de **Núria Homs**, conservadora de la Fundació Antoni Tàpies

10.15 - 11.00h. Ponència marc

Lluís Domènech i Montaner, arquitecte de la Renaixença i del Modernisme

Raquel Lacuesta, doctora en història de l'art i llicenciada en Filosofia i Ciències de l'Educació

11.00 - 11.20h. Pausa cafè

Comunicacions

11.20 - 11.40h. La Casa Maria Montaner: història d'un edifici de rendes

Rossend Casanova, doctor en història de

l'art i curador de la Col·lecció de Disseny de producte del Museu del Disseny de Barcelona

11.40 - 12.00h. L'higienisme aplicat al disseny de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

Miquel Terreu, físic i arxiver de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

12.00 - 12.20h. Hacia un arte nacional desde el Regionalismo montañés. De Domènech a Rucabado (1878-1918)

Celestina Losada Varea, doctora en història de l'art i Màster en Gestió del Patrimoni Històric i Territorial. Docent i investigadora del Centro Internacional de

Estudios Superiores del Español (CIESE-Fundación Comillas), Universidad de Comillas

12.20 - 12.40h. Domènech i Gaudí. Col·laboracions i divergències

Josep Maria Tarragona, enginyer industrial, periodista i biògraf d'Antoni Gaudí

12.40 - 13.00h. Viajes e inspiraciones de Domènech i Montaner. Apuntes sobre la colección de postales de su familia en el archivo histórico del COAC

Yoshi Ito, Tokyo Metropolitan University

13.00 - 13.20h. La Casa de Convalecència (1921-1930). Components del projecte i de l'execució atribuïdes a Lluís Domènech i Montaner

Margarida Güell, historiadora de l'art

13.20 - 13.40h. L'arquitecte Lluís Domènech i Montaner, introductor del Modernisme a Reus

Albert Arnavat, doctor en història. Professor investigador a la Universidad Técnica del Norte. Ecuador

13.40 - 16.00h. Temps lliure per dinar

16.00 - 16.20h. Lluís Domènech i Pere Caselles, un tàndem al Manicomi de Reus
Anton Pàmies, arquitecte

16.20 - 16.40h. La restauració del plànol «Proposta d'obertura de la Via Pere el Gran».

Intervenció de conservació-restauració duta a terme al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya

Francesca Tort i Joan Pifarré, conservadors-restauradors de patrimoni gràfic i fotogràfic

16.40 - 17.00h. El Castell dels Tres Dragons. Fotogrametria i digitalització

Albert Sánchez, arquitecte

17.00 - 17.20h. Domènech i Montaner o l'artista complet. L'arquitecte vist per Tàpies

Maria Sellarès, historiadora de l'art, corresponent del Departament d'Educació i Programes Públics de la Fundació Antoni Tàpies

17.20 - 17.40h. Higienisme en l'arquitectura de Domènech

Francesc Arcas, farmacèutic, llicenciat en Humanitats i Periodisme. Vocal del Centre d'Estudis Lluís Domènech i Montaner

17.40 - 18.00h. La realitat augmentada en la difusió de l'obra arquitectònica de Lluís Domènech i Montaner

Jaume Valor i Laura Llimós, arquitectes

18.00 - 18.20h. Conclusions de l'eix 2

18.30 - 20.00h. Activitats lúdiques

- Visita a l'Editorial Montaner i Simon
- Visita al Palau Montaner
- Visita a la Casa Thomas

EIX 3

Domènech i Montaner i les arts decoratives

Dia: Divendres 5 de maig 2023

Població: Barcelona

Lloc: Sant Pau Recinte Modernista (Sant Antoni Maria Claret, 167)

El tercer eix del Congrés se centra en l'anàlisi del repertori decoratiu de les obres domenequianes, un interessantíssim llenguatge icònic i simbòlic recuperat per Domènech, que integra totes les arts -escultura, pintura decorativa, esgrafiat, forja, vitrall, ebenisteria i ceràmica- i que contribueix a fer dels **edificis domenequians obres d'art total**.

10.00 - 10.15h. Obertura a càrrec de **Josep Maria Forcada**, pintor i patró de la Fundació Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

10.15 - 11.00h. Ponència marc

Les fitxes descriptives de Domènech i Montaner, una aportació al patrimoni cultural i a la història de l'arquitectura i de l'art

Lluïsa Amenós, doctora en història de l'art i tècnica de patrimoni cultural

11.00 - 11.20h: Pausa cafè

Comunicacions

11.20 - 11.40h. Domènech i Montaner i la fotografia com a instrument arquitectònic

Xavier Cuchí, Agrupació Fotogràfica de Catalunya

11.40 - 12.00h. Lluís Domènech i Montaner i l'estudi dels teixits i la indumentària. Font d'inspiració per a noves creacions

Sílvia Carbonell, doctora en història de l'art i directora-gerent del Museu Tèxtil de Terrassa

12.00 - 12.20h. La marqueteria desapareguda de la Casa Navàs
Sílvia Sagalà, periodista i directora de Casa Navàs i **Rafael Teixell**, restaurador i ebenista

12.20 - 12.40h. De Casa Consistorial a Palacio Real: ornato y transformación arquitectónica del Saló de Cent por Lluís Domènech i Montaner (1888)
Antonio Sama. Departamento de Historia del Arte. Universidad Complutense de Madrid

12.40 - 13.00h. Al voltant dels vitralls de Domènech i Montaner. Casa Lleó Morera, Palau Montaner i Palau de la Música
Joan Serra, mestre vitraller, especialitzat en la restauració de vitralls modernistes i noucentistes

13.00 - 13.20h. Fotografia, forma, arquitectura i nació. Un assaig sobre la recerca a través de les fotografies oblidades
Francesc Xavier Soria, historiador

13.20 - 13.40h. Joyas diseñadas por Lluís Domènech i Montaner
Cristina Domènech, escriptora, llicenciada en filosofia, mestra i besneta de Lluís Domènech i Montaner

13.40 - 16.00h. Temps lliure per dinar

16.00 - 16.20h. La fusteria a l'arquitectura de Domènech i Montaner a Reus: l'Institut Pere Mata i la Casa Navàs-Blasco
Núria Amat i **Josep Maria Lapeyra**, arquitectes

16.20 - 16.40h. Pedres nobles i altres pedres a la Casa Fuster
Josep Pascual, restaurador de patrimoni i **Joan Carles Casanovas**, director de l'Hotel Casa Fuster

16.40 - 17.00h. Els paviments de mosaic hidràulic en l'obra de Domènech i Montaner
Jordi Grisot, investigador sobre el mosaic hidràulic

17.00 - 17.20h. Les arts decoratives a les obres domenechianes reusenques
Josep Maria Buqueras, arquitecte tècnic i president de la Fundació Trencadís

17.20 - 17.40h. Conclusions de l'eix 3

18.00 - 20.00h. Activitats lúdiques

- Taller de demostració de la tècnica de fosa a càrrec de **Gesta Regnorum**

- Visita guiada a Sant Pau Recinte Modernista

EIX 4

Domènech i Montaner, resseguint les empremtes del passat

Dia: Dissabte 6 de maig 2023

Població: Reus

Lloc: El Círcol de Reus (Plaça de Prim, 4)

El darrer eix del Congrés fixa la mirada en la vessant més erudita de Domènech i Montaner, tot ressaltant les seves recerques històriques, les investigacions sobre l'heràldica catalana i, especialment, els treballs pioners sobre el patrimoni més identitari del passat del país que l'avalen com **un dels intel·lectuals més importants** d'entre segles.

10.00 - 10.15h. Obertura a càrrec de **Patricia Terradellas Maré**, presidenta d'El Círcol de Reus

10.15 - 11.00h. Ponència marc

Lluís Domènech i Montaner i el patrimoni de les comarques meridionals
Jaume Massó, arqueòleg de l'Institut Municipal Reus Cultura

11.00 - 11.20h. Pausa cafè

Comunicacions

11.20 - 11.45h. Domènech i Montaner i el Monestir de Poblet. La transcendència

d'una monografia pòstuma
Joaquim Graupera, doctor en història de l'art

11.45 - 12.10h. Lluís Domènech i Montaner: l'afany de conèixer, recopilar i col·leccionar com a metodologia de treball
Carme Riu de Martin, historiadora de l'art

12.10 - 12.35h. La Biblioteca de Domènech i Montaner: la ment a Europa, el cor a Catalunya i els ulls a les estrelles
Elena Ramazza, historiadora de l'art

12.35 - 13.00h. Lluís Domènech i Montaner i el romànic andorrà
Enric Dilmé, doctor arquitecte

13.00 - 13.25h. Seguint les passes de Lluís Domènech i Montaner per la Noguera Pallaresa (1904)
Enric Soler, editor de Tushita Edicions, especialitzat en literatura de viatges

13.25 - 16.00h. Temps lliure per dinar

16.00 - 16.20h. Conclusions de l'eix 4

16.20 - 16.40h. Acte de clausura institucional del I Congrés Lluís Domènech i Montaner

16.40 - 17.15h. Visita comentada a l'exposició dels projectes no realitzats de Domènech i Montaner per a El Círcol de Reus

17.30 - 18.30h. Activitats lúdiques

- Visita guiada a la Casa Gasull

El Congrés Lluís Domènech i Montaner s'estructura en **quatre jornades**. La primera es realitza a **Canet de Mar**, les dues següents a **Barcelona** i la darrera a **Reus**, ciutats plenament vinculades a l'arquitecte.

Cada trobada acadèmica es desenvolupa a partir d'un eix que s'inicia amb una ponència marc que dona pas a la presentació de les comunicacions i es tanca amb una exposició de les conclusions.

Inscripcions: L'assistència a totes les sessions del Congrés Lluís Domènech i Montaner 2023 és gratuïta, però és necessari fer la inscripció a través de la pàgina web www.cedim.cat per raons d'aforament.

Publicació: Les ponències inaugurals de cada sessió del Congrés, així com totes les comunicacions dels diferents eixos, es publicaran en un volum especial (núm. 23-24-25) de la revista *Domenechiana*.

Més informació: Podeu consultar la pàgina web www.cedim.cat, enviar un correu a info@cedim.cat o bé truqueu al telèfon 93 795 46 15 (Casa museu Lluís Domènech i Montaner).

Organitza:

Coordina:

Col·labora:

Amb el suport de:

